

De leraar binnen school en maatschappij (H001919)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 6.0 Studietijd 180 u Contacturen 40.0 u

Aanbodssessies en werkvormen in academiejaar 2018-2019

A (semester 1) Nederlands hoorcollege 35.0 u
begeleide zelfstudie 5.0 u

Lesgevers in academiejaar 2018-2019

Merchie, Emmelien PP06 Verantwoordelijk lesgever
Bradt, Lieve PP04 Medelesgever
Devos, Geert PP06 Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2018-2019

	stptn	aanbodssessie
Bachelor of Science in de criminologische wetenschappen	6	A
Bachelor of Science in de handelswetenschappen	6	A
Bachelor of Science in de economische wetenschappen	6	A
Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen	6	A
Brugprogramma Master of Science in Fire Safety Engineering	6	A
Master of Science in Business Economics (afstudeerrichting Accountancy)	6	A
Master of Science in Electrical Engineering (afstudeerrichting Communication and Information Technology)	6	A
Master of Science in Electromechanical Engineering (afstudeerrichting Control Engineering and Automation)	6	A
Master of Science in Business Economics (afstudeerrichting Corporate Finance)	6	A
Master of Science in Business Engineering (afstudeerrichting Data Analytics)	6	A
Master of Science in Electromechanical Engineering (afstudeerrichting Electrical Power Engineering)	6	A
Master of Science in Electrical Engineering (afstudeerrichting Electronic Circuits and Systems)	6	A
Master of Science in Business Engineering (afstudeerrichting Finance)	6	A
Master of Science in de handelswetenschappen (afstudeerrichting Finance en risicomanagement)	6	A
Master of Science in Electromechanical Engineering (afstudeerrichting Maritime Engineering)	6	A
Master of Science in Business Economics (afstudeerrichting Marketing)	6	A
Master of Science in Electromechanical Engineering (afstudeerrichting Mechanical Construction)	6	A
Master of Science in Electromechanical Engineering (afstudeerrichting Mechanical Energy Engineering)	6	A
Master of Science in Business Engineering (afstudeerrichting Operations Management)	6	A
Master of Science in de lichamelijke opvoeding en de bewegingswetenschappen (afstudeerrichting bewegingsonderwijs)	6	A
Master of Science in de handelswetenschappen (afstudeerrichting commercieel beleid)	6	A
Master of Science in de handelswetenschappen (afstudeerrichting fiscaliteit)	6	A
Master of Science in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie (afstudeerrichting lerarenopleiding revalidatiewetenschappen en kinesitherapie)	6	A

Master of Science in de handelwetenschappen (afstudeerrichting management en informatica)	6	A
Master of Science in de handelwetenschappen (afstudeerrichting personeels- en organisatiemanagement)	6	A
Master of Science in de criminologische wetenschappen	5	A
Master of Science in Biochemistry and Biotechnology	6	A
Master of Science in de biochemie en de biotechnologie	6	A
Master of Science in de biologie	6	A
Master of Science in Biology	6	A
Master of Science in Chemistry	6	A
Master of Science in de fysica en de sterrenkunde	6	A
Master of Science in de geografie	6	A
Master of Science in de geologie	6	A
Master of Science in de geomatica en de landmeetkunde	6	A
Master of Science in de informatica	6	A
Master of Science in de wiskunde	6	A
Master of Science in Biomedical Sciences	6	A
Master of Science in de verpleegkunde en de vroedkunde	6	A
Master of Science in de ingenieurswetenschappen: bouwkunde	6	A
Master of Science in Chemical Engineering	6	A
Master of Science in Civil Engineering	6	A
Master of Science in de ingenieurswetenschappen: computerwetenschappen	6	A
Master of Science in Computer Science Engineering	6	A
Master of Science in Fire Safety Engineering	6	A
Master of Science in Sustainable Materials Engineering	6	A
Master of Science in Engineering Physics	6	A
Master of Science in de ingenieurswetenschappen: chemische technologie	6	A
Master of Science in de ingenieurswetenschappen: toegepaste natuurkunde	6	A
Master of Science in de economische wetenschappen	6	A
Master of Science in de sociologie	6	A
Specifieke lerarenopleiding in de biologie	6	A
Specifieke lerarenopleiding in de bio-ingenieurswetenschappen	6	A
Specifieke lerarenopleiding in de criminologische wetenschappen	6	A
Specifieke lerarenopleiding in de economie en bedrijfskunde	6	A
Specifieke lerarenopleiding in de fysica	6	A
Specifieke lerarenopleiding in de geografie	6	A
Specifieke lerarenopleiding in de gezondheidswetenschappen	6	A
Specifieke lerarenopleiding in de informatica	6	A
Specifieke lerarenopleiding in de kunstwetenschappen en archeologie	6	A
Specifieke lerarenopleiding in de lichamelijke opvoeding en de bewegingswetenschappen	6	A
Specifieke lerarenopleiding in de pedagogische wetenschappen	6	A
Specifieke lerarenopleiding in de politieke en sociale wetenschappen	6	A
Specifieke lerarenopleiding in de psychologie	6	A
Specifieke lerarenopleiding in de rechten	6	A
Specifieke lerarenopleiding in de chemie	6	A
Specifieke lerarenopleiding in de geschiedenis	6	A
Specifieke lerarenopleiding in de talen en culturen	6	A
Specifieke lerarenopleiding in de taal- en letterkunde	6	A
Specifieke lerarenopleiding in de wijsbegeerte en moraalwetenschappen	6	A
Specifieke lerarenopleiding in de wiskunde	6	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Onderwijsorganisatie, onderwijsbeleid, geschiedenis van het onderwijs, schoolbeleid, rechtspositie leraren en leerlingen

Situering

Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot realisering van de basiscompetenties voor leraren, zoals opgenomen in de opleidingsfiche en geconcretiseerd in de competentiematrix, te consulteren op www.lerarenopleiding.ugent.be

Inhoud

module 1: onderwijsbeleid

- Structuur, organisatie en regelgeving van het onderwijs in Vlaanderen (focus op secundair en hoger onderwijs), met inbegrip van historiek
- veranderende maatschappelijke context en functies onderwijs
- decreet op de inspectie en begeleiding van 17 juli 1991 met focus op kwaliteitsdriehoek: inspectie - begeleiding - eindtermen en ontwikkelingsdoelen
- historiek, bepalingen en impact van de verschillende GOK-decreten
- historiek, bepalingen en impact van het participatiedecreet

module 2: de leraar in het onderwijsveld

- beroepsprofiel en basiscompetenties leraren
- historiek positie leraar in samenleving
- statuut en rechtspositie leraren

module 3: functioneren binnen een school

- zelfevaluatie en kwaliteitszorg (inbegrepen functioneringsgesprekken en evaluatie van leraren)
- leiderschapsstijlen van directies
- participatie leerkrachten, leerlingen en ouders
- schoolklimaat en cultuur
- rechtspositie leerlingen
- school als lerende organisatie

module 4: actuele maatschappelijke discussies

Begincompetenties

De eindcompetenties van de bachelor

Eindcompetenties

- 1 Inzicht hebben in en het begrijpen van de structuur van het secundair en hoger onderwijs in Vlaanderen, mede vanuit een historisch-maatschappelijke context.
- 2 Het Vlaamse onderwijsbeleid analyseren vanuit de spanning centralisering-decentralisering
- 3 Het Vlaamse onderwijsbeleid situeren in een bredere historisch-maatschappelijke context.
- 4 Het decreet op de inspectie en de begeleiding situeren binnen het streven naar meer responsabilisering van scholen.
- 5 De rol van eindtermen en ontwikkelingsdoelen beschrijven in het licht van de kwaliteitsbewakende opdracht van de overheid.
- 6 De besproken decreetgeving m.b.t. het beroepsprofiel en de basiscompetenties leraren, statuut leraren en leerlingen, toepassen op casussen.
- 7 De databank "edulex" van het Departement onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap hanteren.
- 8 Het participatiedecreet en het gelijke onderwijskansendecreet situeren binnen een emancipatorische onderwijsvisie
- 9 De rol van de school en de leraar duiden vanuit het perspectief van meer autonomie voor scholen.
- 10 Verschillen in schoolculturen en het functioneren van directies herkennen in casussen.
- 11 Een standpunt innemen m.b.t. het maatschappelijk debat betreffende actuele onderwijskundige thema's

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Begeleide zelfstudie, hoorcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Periode-gebonden evaluatie (examen met meerkeuzevragen) voor **studenten in het gewone leertraject**.

Voor de student-leraren in een **LIO-baan** worden de bovenstaande doelstellingen en competenties gerealiseerd via een alternatief portfoliotraject. De opdrachten zijn uitgewerkt in een handleiding. Er wordt voorzien in een aantal contactmomenten, intervisie en begeleidingsmomenten. Een volwaardige LIO-baan impliceert een onderwijsopdracht van minimaal 500 uren wat neerkomt op twee derde van een fulltime opdracht of bij benadering 12u per lesweek. Studenten met een LIO-baan tussen 200u en 500u worden als deeltijds LIO toegelaten. Een kandidaat met een LIO-baan van minder dan 200 uren (dit komt overeen met een lesopdracht van minder dan 5u per week) wordt niet toegelaten tot het portfoliotraject. De student volgt dan het gewone leertraject.

Leermateriaal

- Studiemateriaal beschikbaar op minerva.

Referenties

- VERHOEVEN, J. & ELCHARDUS, M. (2000). Onderwijs: een decennium Vlaamse autonomie. Uitgeverij Pelckmans: Kapellen.
- DEVOS, G., VERHOEVEN, J., OOBROUCK, W. & VERBEECK, B. (2002) Handboek zelfevaluatie in het secundair onderwijs. Wolters Plantyn: Mechelen.
- DEVOS, G., VERHOEVEN, J.C., StASSEN, K., & WARMOES, V. (2004). Personeelsbeleid in Vlaamse Scholen. Mechelen: Wolters Plantyn
- LESAGE, H., PELLERIAUX, K. (2017). Onderwijs, een open boek. Mechelen: Plantyn

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Via Forum Leerplatform Minerva.

Afspraak met verantwoordelijke lesgever of via secretariaat Vakgroep Onderwijskunde.
Contact: secretariaat 09 264 62 51

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijk examen met meerkeuzevragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijk examen met meerkeuzevragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

LIO-studenten worden geëvalueerd op basis van de alternatieve opdracht die zij uitwerken in hun portfolio. Studenten moeten zowel slagen voor het vakoverschrijdende portfolio als voor de afzonderlijke opdracht van dit opleidingsonderdeel.

Eindscoreberekening

Wie niet deelneemt aan alle verplichte onderdelen van de periodegebonden en de niet-periodegebonden evaluatie, krijgt een niet-delibereerbaar eindcijfer (hoogstens 7/20). Studenten in een LIO-traject moeten zowel slagen voor het vakoverschrijdende portfolio als voor de afzonderlijke opdracht van dit opleidingsonderdeel.